

سبک زندگی ایرانی اسلامی / ۷

غیب و زندگی

تأثیر علل و اسباب معنوی در پدیده‌های مادی
با توجه به منابع اسلامی و اصل علیت

نویسنده

محمد عرب‌سالاری

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ، اندیشه اسلامی

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۹۳

سرشناسه: عرب‌صالحی، محمد، ۱۳۴۲-

عنوان و نام پدیدآور: غیب و زندگی: تأثیر عقل و اسباب معنوی در پدیده‌های مادی با توجه به منابع اسلامی و اصل غیب/ نوشته محمد عرب‌صالحی.

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۱۵ ص.

فروست: سبک زندگی ایرانی اسلامی: ۴.

شابک: 978-964-00-1489-9

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتابخانه.

عنوان دیگر: تأثیر عقل و اسباب معنوی در پدیده‌های مادی با توجه به منابع اسلامی و اصل غیبت.

موضوع: زندگی معنوی -- اسلام.

موضوع: گناه (اسلام).

رزم‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ع ۴ ۹ ز ۱۱/۵ BP

شماره ثبت: ۳۹۷/۰۴

شماره شناسایی ملی: ۲۸۳۷۹۶۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۰-۱۴۸۹-۹

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران: خیابان جمهوری اسلامی، میدان انقلاب، صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۴۱۹۱

غیب و زندگی

© حق چاپ: ۱۳۹۳، مؤسسه انتشارات امیرکبیر www.amirkabir.ac.ir

نوبت چاپ: اول

نویسنده: محمد عرب‌صالحی

حروف متن: میترا ۱۳

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: چاپخانه سپهر، تهران، خیابان ابن سینا، شماره ۸۸

شمارگان: ۵۰۰

بها: ۱۰۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به‌جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار.....
۱۷	بخش اول - علل و اسباب معنوی از منظر قرآن کریم.....
۱۹	فصل اول - مراد از موضوع.....
۱۹	علت و سبب.....
۲۰	علل و اسباب معنوی.....
۲۱	تأثیر علل معنوی.....
۲۳	پدیده‌های مادی.....
۲۳	پرسش‌های تحقیق.....
۲۴	فرضیه تحقیق.....
۲۵	فصل دوم - علل و اسباب معنوی در زندگی مادی از منظر قرآن.....
۲۶	ایمان و تقوا، عامل رونق اقتصادی و رفاه همه مردم جهان.....
۳۰	آثار فردی تقوا و عمل صالح در دنیا.....
۳۰	خروج از شداید، رزق و روزی از راه‌های غیرمنتظره.....
۳۱	محبت و دوستی مردم.....
۳۱	عصیان و گناه، منشأ بلايا و مصائب و فساد در زمین.....
۳۱	نگاهی کوتاه به روایات.....
۳۱	ایمان؛ عامل نزول نصرت الهی در جنگ‌ها.....
۳۹	توبه و استغفار، فراوانی نعمت‌های مادی.....
۴۱	دعا کلید گشایش.....
۴۲	محدوده تأثیر دعا.....

۴۴	آیا دعا جنبه تعلیمی دارد؟
۴۶	آثار دنیوی دعا در روایات
۴۸	اسم اعظم
۴۹	روایات در باب اسم اعظم
۵۴	ذکر خدای آرامش در زندگی
۵۵	تسبیح خدای نجات از شدائد
۵۶	توکل بر خدای کفایت در امور
۵۸	شکر و ازدیاد نعمت‌ها، کفران و نابودی نعمت‌ها
۶۲	فرزندان، وارث کردار اجداد
۶۳	غش مقابل به مثل در دنیا
۶۶	ازدوم استغنا
۶۷	حوادث دنیوی
۶۷	حکایت سحر و فتنه آن با معجزه و کرامت
۶۹	چشم زخمی بر اثر عوامل معنوی مؤثر در دنیا
۷۱	اتفاق و جایگزینی
۷۳	فرشتگان الهی حافظان جاسوسان
۷۴	جن
۷۷	بخش دوم - علل و اسباب معنوی از منکر روایات
۷۹	فصل اول - اعتقادات
۷۹	ایمان
۸۳	حجت الهی، محور عالم ممکنات
۸۷	معجزه و کرامت
۸۹	توسل به ارواح اولیای الهی
۹۱	مباهله
۹۲	آیا فقط معصوم (ع) توان مباهله دارد؟
۹۳	نذر
۹۳	قضا و قدر
۹۷	فصل دوم - تأثیر صفات و حالات نفسانی در زندگی مادی
۹۸	اخلاص
۹۸	نیت خیر داشتن

۹۹	سوءنیت
۹۹	حسن خلق
۹۹	خوش زبانی
۱۰۰	بد زبانی
۱۰۰	خوش رفتاری با اهل و عیال
۱۰۰	سخاوت و تصدق
۱۰۱	بواضع و تکبر
۱۰۳	فصل سوم - فروع دین و آثار دنیوی آن
۱۰۳	عمل به فروع، مانع از هلاکت جمعی
۱۰۴	آثار نماز - پنج گانه واجب
۱۰۶	یک ثواب در نماز
۱۰۶	اشاره به آثار دنیوی کلمات
۱۰۷	اشاره به آثار دنیوی حج
۱۰۹	در مورد جهاد دیر وانی زیاد است
۱۰۹	آثار برخی از نمازهای مستحب
۱۱۳	فصل چهارم - آثار سایر حسانات و اعمال نیک دنیا
۱۱۳	صدقه
۱۱۵	صله رحم
۱۱۷	نیکی به پدر و مادر
۱۱۷	دفاع از غیبت شونده
۱۱۷	برداشتن رنج و بلا از مؤمن
۱۱۸	احسان و اکرام
۱۱۹	قرآن
۱۲۳	آثار مادی اذکار و اوراد خاص
۱۲۷	طهارت و تأثیر آن در زندگی
۱۲۷	تربت امام حسین (ع)
۱۳۱	آب زمزم
۱۳۱	سور مؤمن
۱۳۲	امانت داری
۱۳۳	تقدیم امر خدا بر امر هوا

۱۳۵	فصل پنجم - آثار دنیوی گناه
۱۳۵	بهره‌وری مؤمن در دولت باطل
۱۳۶	سستی در برخورد با حاکم جور
۱۳۶	ادعای امامت به غیر حق
۱۳۷	نقض عهد خدا و رسول
۱۳۷	حکم به غیر ما انزل الله و جور قضات در حکم
۱۳۷	نشستن در مجلسی که به ائمه علیهم‌السلام توهین شود
۱۳۸	شهادت دروغ و کتمان شهادت حق
۱۳۸	دروغ و قسم دروغ
۱۳۹	ظهور فحشا
۱۴۰	شراب و مری
۱۴۰	کم فعلن
۱۴۰	رزق حرام و سبب ارام
۱۴۲	احتکار
۱۴۲	اسراف و تیزیر
۱۴۳	غفلت از همسایگان
۱۴۳	استهزاء به مردم
۱۴۳	ایجاد راهبندان برای مسلمان‌ها
۱۴۴	قساوت قلب نسبت به فقرا
۱۴۴	ترک یاری مظلوم
۱۴۴	قطع رحم
۱۴۵	عقوق والدین
۱۴۵	هواخواهی به جای خداخواهی
۱۴۶	طلب رضایت مخلوق با سخت خالق
۱۴۶	کمک نکردن به برادر دینی
۱۴۷	ظلم
۱۴۸	خیانت در امانت
۱۴۹	پیمان شکنی با مشرکان
۱۴۹	قضا شدن نماز عشا و صبح

دست کشیدن از کار معروف و عادت خیر.....	۱۳۹
شتیدن غیبت بدون دفاع.....	۱۵۰
پشت سر انداختن احکام الهی و قرآن.....	۱۵۰
بخش سوم - بررسی اصل علیت و نظریات مطرح در علل معنوی.....	۱۵۳
فصل اول - طرح اشکال در زمینه علل معنوی.....	۱۵۵
مرور اجمالی.....	۱۵۵
سه قاعده فلسفی.....	۱۵۷
الف - اصل علیت.....	۱۵۷
ب - قاعده سنخیت علت و معلول.....	۱۵۹
ج - قاعده «واحد لا یصدر عنه الا الواحد» و «الواحد لا یصدر الا عن الواحد».....	۱۶۱
اشکال در خصوص تأثیر علل معنوی در زندگی مادی.....	۱۶۲
فصل دوم - بیان باره و نظریات متفاوت در پاسخ به اشکال.....	۱۶۵
الف - نظریه تاو.....	۱۶۵
ب - نظریه تاریخ مندرج زبان، قنآن و روایات.....	۱۷۳
ج - نظریه رازدایی از دین.....	۱۸۳
د - نظریه علیت قراردادی.....	۱۹۱
هـ - نظریه سازگاری علل معنوی با طبیعت ضروری.....	۱۹۶
نظر علامه طباطبائی (ره).....	۱۹۷
نظر استاد شهید مطهری (ره).....	۱۹۹
نظر نهایی.....	۱۹۹
توضیحی کوتاه بر دیدگاه اخیر.....	۲۰۱
خاتمه.....	۲۰۵
کلامی از ابن سینا.....	۲۰۵
گفتاری از صدر المتألهین.....	۲۰۶
گفتاری دیگر.....	۲۰۸
ناله‌ای از آن مرد بزرگ.....	۲۰۹
کلماتی از استاد شهید مطهری (ره).....	۲۰۹
فهرست منابع.....	۲۱۱
الف - کتب.....	۲۱۱
ب - مجله‌ها و روزنامه‌ها.....	۲۱۴